

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Leto XXXII.

Celovec, 29. sušca 1913.

Št. 13.

Katoliški Slovenci in Hrvati!

Na početku nove dobe smo. Hrepenenje po napredku je prevzelo vse naše vrste. Neutrudljivo se dela na vseh poljih: za umsko izobrazbo, za gospodarski prosep, za politično svobodo, za socialno organizacijo. Splošna izobrazba se dviga, gospodarstvo napreduje, vsi stanovi se probujajo in družijo.

Upapoln je ta napredek in vesel pogled v bodočnost, če ne bomo pozabili ob vsem tem delu na eno resnico. Katera je ta resnica? Ta, da sam zunanji napredek nima v sebi nobenega trdnega in trajnega jamstva in da tudi ne more donesti narodom resnične sreče. Pamet, razodetje in življenje priča, da je resnično poroštvo človeške sreče v srcu, v duši, da je resnično poroštvo človeške sreče — vera.

In zares! Potrebno je delo za gospodarsko blaginjo, a kaj bi pomagalo, ko bi tudi zemlja več rodila, ko bi bil tudi lepši in bogatejši naš zemski dom, če bi pa izgubili izpred oči Boga, dušo, večnost? A ne samo to! Tudi na zemlji ni mogoča resnična blaginja brez vere v Boga. Kakšno bo naše življenje brez Boga, kakšen rod brez strahu božjega, kakšna družba brez vere v božjo pravico? Kakšni bodo narodi, kakšne države, kakšne vlade brez vere v Boga? Kje bo poštenje v politiki, kje pravica v socialnih razmerah, kje dejanska ljubezen v stiskah?

A ravno v silnem vnanjem delu in ob velikem gospodarskem napredku narodi radi pozabijo na to, da je vera življenje našega življenja, da bo le veren narod pravno zdrav, zares vesel svojega dela in resnično srečen. Zato treba od časa do časa to zavest poživiti in okrepiti. Ta blagonosni namen pa imajo zlasti tudi katoliški shodi. Zato je gotovo prilično, da se zberemo spet na velik katoliški shod, ki naj iznova okrepi v nas vsch versko zavest, ki naj nas opozori na nove nevarnosti, ki naj zbere spet vse sile, ki naj dá vsemu napredku notranjo moč in pravo smer.

A ni to edini razlog, da vas vabimo na katoliški shod.

Hvala Bogu, Cerkev nas katoličanov nikdar ne zabi spominjati na tisti božji izrek: »Le eno je potrebno«. Tudi imamo pri vsem gospodarskem delu dobre voditelje, ki se živo zavedajo, kaj je poedincem in narodom vera. Zato je nevarnost manjša, da bi se v delu izgubil smisel za vero. A druga nevarnost je, ki je od dne do dne večja. Dandanes se nam vsiljujejo novi časopisi, ki sovražijo Boga in Cerkev, ki sovražijo vero, ki delajo z vsemi pomočki, s hlimbo in grožnjo, z lažjo in prevaro na to, da bi izrvali iz src zaupanje do škofov in duhovnikov, ljubezen do Cerkve, nazadnje pa vero v Boga. Bolj kakor kdaj je treba dandanes katoličanom globoke vere, žive katoliške zavesti, a tudi neustrašnega krščanskega moštva, da se odločno upro sovražnim silam in zatro njih brezverske nakane. Ali imamo to zavest in moštvo? Ni je lepše prilike, da si okrepimo katoliško zavest, da javno izkažemo svojo zvestobo veri, da si iznova zaprisežemo krščansko moštvo, kot je katoliški shod. Naš katoliški shod bodi javna manifestacija naše vere, a tudi javna manifestacija naše moške volje, da ne pustimo blatiti naših svetinj nikdar in nikomur! Naš katoliški shod bodi glasna izpoved, da hočemo z vso odločnostjo izvajati načelo: proč s slabim časopisjem! vun iz naših hiš časopisi, ki pod hinavsko krinko

naprednosti izkušajo zamoriti v nas podegovano vernost in vdanost do sv. očeta, do škofov in duhovnikov! vun iz naših hiš s časopisi, ki sramoté našo Cerkev! vun iz naših hiš s časopisi, ki z lažjo svobodne misli trosijo po naši domovini brezverstvo in bogotajstvo!

Tudi zato vas vabimo na katoliški shod. Je pa še en razlog.

Letos obhaja katoliška Cerkev slovesni jubilej svoje zmage nad poganstvom tudi v javnem življenju. Leta 312. je premagal cesar Konstantin Veliki zastopnika poganstva, cesarja Maksencija. Premagal ga je pred vrati večnega mesta v znamenju svetega križa. Leta 313. pa je Konstantin javno proglasil svobodo Cerkve.

Ali ni prav, da se tudi katoliški narodi spominjajo tega jubileja? Zakaj svoboda Cerkve — svoboda narodov! In zlasti v naših dneh! Ali ne vstaja novo poganstvo, ki izkuša spet zaslužiti Cerkev in narode ter jih izročiti samosilju brezverskih držav? Tudi v naši Avstriji se dandanes bolj družijo sile temè, ki je njih namen: uničiti svobodo Cerkve. Zahteve »ločitev Cerkve od države«, »svobodna šola«, »civilni zakon«, »sežiganje mrličev« imajo samo namen izločiti iz javnega življenja vsak vpliv Cerkve, zadušiti glas Cerkve, glas nje zapovedi in prepovedi, glas vere, glas božjega evangelija o pravicah tlačanih in zatiranih. Zato moramo dandanes bolj kakor kdaj s plamenečo ljubeznijo ljubiti svobodo Cerkve! Katoliški shod bodi slovesen izraz te naše ljubezni in odločna izpoved naše volje, da hočemo katoliški Cerkvi priboriti in ohraniti tisto svobodo, ki je nje sveta pravica! Naš jubilejni katoliški shod naj podžge novo ljubezen in novo navdušenje za sveto Cerkev. To navdušenje naj se kaže tudi v apostolstvu, v delu za edinstvo Cerkve, za razširjenje božjega kraljestva med narodi. To delo bo najlepši spomin velikega letošnjega jubileja!

Naj bi združil katoliški shod ves naš narod v živi zavesti, da je znamenje svetega križa, vera naša, edino resnično poroštvo prave blaginje in da veljajo tudi našemu narodu tiste besede, ki jih je zrl Konstantin plameneče na nebu pod znamenjem svetega križa: **Vtem znamenju vaš zmagal!**

V tem znamenju vas vabimo na katoliški shod, ki bo 24., 25., 26. in 27. avgusta v Ljubljani.

Katoliški Hrvati! Tudi vas vabimo na katoliški shod v Ljubljano. Hrvati in Slovenci smo eminentno katoliški narod. Taki smo bili, taki hočemo ostati. A prav je, da to v sedanjih resnih dneh tudi javno, slovesno in solidarno izpovemo. Naj vé zapad, naj vé vzhod: Christianus mihi nomen, catholicus cognomen! Kristjani smo, katoličani smo! Slovenci in Hrvati nismo združeni pod habsburškim žezlom le po naravnih vezeh krvi in jezika, temveč vsled milostivega zvanja božje previdnosti tudi po edinstvu vere in Cerkve. V duhu tega edinstva bomo zborovali ob slovesnih dneh ljubljanskega katoliškega shoda, polni navdušenja za prevzvišene resnice naše svete vere in za našo milo hrvatsko-slovensko domovino.

Katoliški Slovenci in Hrvati! Izrekla se je tudi prelepa misel, naj bi se ob letošnjem katoliškem shodu slovensko in hrvatsko ljudstvo slovesno posvetilo Brezmadežni. In zares! Ali bi mogli lepše izraziti svoje težnje in svoje želje? Naša želja je, da bi se mišljenje naše dobe ne zatopilo v svetu, v svetnem pohlepu in uživanju. Naša želja je,

da bi se moglo ohraniti naše ljudstvo neomadežano, čisto in verno vdano Cerkvi in Bogu. Naša želja je, da bi krščanstvo vedno bolj zmagovalo nad močmi temè in da bi zavladal v narodih Kristus Zveličar sveta. A kje je močnejša zavetnica teh naših teženj in želj kot je Brezmadežna? Brezmadežna je »veliko znamenje na nebu« naše dobe, ki s svojo čisto lepoto dviga narode kvišku iz nižav strasti, nevere in greha. Brezmadežna je odpočetka velika zmagovalka v bojih z močmi temè. Brezmadežna je sveta Mati Zveličarja sveta. Komu naj izročimo, komu posvetimo z večjim zaupanjem sklepe katoliškega shoda, da jim izprosi blagoslova od Boga, kot Njej, Devici Brezmadežni!

V Ljubljani, na veliko soboto 1913.

Pripravljalni odbor za katoliški shod v Ljubljani:

Dr. Josip Gruden,
stolni kanonik,
predsednik.

Fran Povše,
drž. in dež. poslanec,
podpredsednik.

Anton Sušnik,
c. kr. profesor,
blagajnik.

Ivan Štefe,
urednik,
tajnik.

Kakšen je patriotizem nemških nacionalcev?

Razni nemški zakotni listi à la »Bauernzeitung«, »Freie Stimmen« i. dr. se zlasti zadnji čas trudijo, da bi očrnili Jugoslovane in med njimi zlasti Slovence pred merodajnimi osebami v državi kot izdajice, kot prevratneže in sam Bog vedi kot kaj še. — »Freie Stimmen« so začele pisati kar sistematično v vsaki številki proti avstrijskim Jugoslovanom in jih osumljevati neojalnosti in nepatrijotičnih čustev. Vsaka, tudi najmanjša prikazen v slovenskem javnem življenju daje nemškim nacionalcem povod, da nas ometavajo z veleizdajalci, prekucuhi itd., in naj si je pojav v našem javnem življenju še tako nedolžen in vse-skozi v postavi utemeljen.

Namen nemških nacionalcev je prozoren; prikrivati hočejo s tem, da kažejo na Slovence kot nevarne element v državi, svoje lastno protidržavno in protidinastično rovanje. Godi se jim pač kakor tatu, ki teče skozi množico ter kriči z roko pred seboj kazaje: »Tat, tat, primite ga!« Na zunaj bobnajo na svoj »vroč« patriotizem, v srcu pa so že zdavnaj podaniki nemške države, privrženci Hohenzollerjev.

Vse njih dejanje in nehanje kaže in gre na to, in le čudimo se, da merodajni faktorji v državi proti takemu gibanju ne store primernih korakov. »Heil, hoch Hohenzollern!« to so izbruhi »patriotizma« koroških nemških nacionalcev, kakor smo v našem listu že večkrat dokazali.

Za koga zida Dobernig most do Adrije? Ali mar za našo državo? Ali mogoče za avstrijske Nemce? Nikakor, ker Avstrija, kakor tudi avstrijski Nemci, ki se po celi državi prosto gibajo in naseljujejo, takega mostu sploh ne rabijo. Saj je vendar Adrija naša in nam še ni treba mosta do nje! Most do Adrije potrebuje samo Nemčija, in če zidajo Dobernig ter njegovi »špeci« tak most, potem ga zidajo samo za nemško državo. To je v naših očeh veleizdajstvo, in sicer toliko večje izdajstvo, ker bi Avstrija bila po dozidanju takega mostu na mor-

ju potisnjena v stran in bi prenehala biti velesila. Pa gotovim osebam je pri nas pač vse dovoljeno, zato se pa drugim gleda na prste, dasi to ni potrebno.

Zelo značilen za nemški patriotizem in za mišljenje avstrijskih nemških nacionalcev sploh je članek, ki so ga prinesle »Fr. Stimmen« dne 5. januarja 1913, št. 4, kot uvodnik pod naslovom »Ernstes Bedenken«. V tem članku zahtevajo nacionalci »temeljiti obračun z avstrijsko državo, na to se šele hočejo odločiti, kako bodo nastopali proti državi in — — dinastiji«. Tako pišejo oni Nemci, ki trdijo, da oni »edini« vzdržujejo državo!!

Dne 9. marca je bil v Dobernigovem listu »Freie Stimmen« v Celovcu objavljen članek, ki se peča s prestolonasledništvom v Avstriji in je bil list radi tega — sicer šele tri dni pozneje — zaplenjen. Čujte in strmite: radi protidinastične tendence omenjenega članka! Ker je članek zaplenjen, seveda ne smemo objaviti vsebine, ker bi zaplenili tudi nas. To pa lahko povemo, da je dotični članek pisan v skrajno žaljivem tonu napram našemu prestolonasledniku in njegovi soprogi. Če bi si kaj takega dovolil kak slovenski list, vsa Nemčija bi bila po koncu in bi nas psovala z izdajicami. Vladni list, kakor se štejejo »Freie Stimmen«, pa brez skrbi lahko objavlja protidinastične članke in državni pravdnik (»Fr. Stimmen«) so bile zaplenjene šele na pritisk iz Dunaja tri dni pozneje, ko so bile že v vseh rokah) v strahu pred nemškim koroškim »Volksratom«, pred Dobernigom in Hohenburgerjem zatiskuje obe oči. Dinastija prihaja torej šele v drugi vrsti! Tako izgleda nemškonalni patriotizem.

In ti ljudje, ki stoje tako rekoč že na pragu in se — poslavljajo od Avstrije, si upajo pisati o južnoslovanskih izdajalstvih! Kaj takega so zmožni edino ljudje, ki jim je dostojnost — španska vas. Sicer pa bomo poskrbeli, da pride na dan »patriotično delovanje« teh koroških patriotov.

Vojna na Balkanu.

Napetost med Avstrijo in Črnogoro.

Vojska na Balkanu je dobila novo lice. Nad Turki zmagujejo zavezniki na Balkanu z mečem in puško ter oblegovalnimi topovi, nad balkansko zvezo pa diplomati velesil. Zadnja vojska je zlasti napeto razmerje med Avstrijo in Črnogoro zelo poostrilo. Balkanska zveza že dalje časa hudo gleda na našo državo, ker jim naša država pri določevanju mej izmed vseh držav najbolj nagaja, kakor smo poročali in pojasnili v zadnji številki. Avstrija ima v Albaniji tudi protekcijo nad tamošnjimi katoličani. Ker se Srbi in Črnogorci, ki so po veliki večini pravoslavne vere, nad Avstrijo strašno jezijo in jo smatrajo za svojo največjo sovražnico, so se začeli nad katoličani v Djakovici, kojih varuhinja je Avstrija, znašati in jih silijo, da prestopajo k pravoslavju. Duhovnika Palića so baje umorili, ker je ostal trden. Ta dejanja so najhujše obsodbe vredna, v kolikor bodo potrjena. S takim postopanjem si ne bodo pomagali iz zadreg, v ktere jih spravlja naša država. Črnagora je pa privolila, da sme avstrijski zastopnik to zadevo preiskati, izrazila je pa tudi željo, da naj se preiskavi pritegnejo tudi zastopniki drugih držav. Seveda zadeva ni taka, kakor jo opisujejo nemški listi, ki so zelo nezanesljivi. Saj so do zadnjega trdili, da so konzula Prochasko s kostmi vred požrli, sedaj je pa Prochaska prestavljen za konzula v Rio de Janeiro, ker je na Balkanu nemogoč. Mrtvih konzulov seveda ne predstavljajo.

Razmerje med Avstrijo in Črnogoro je do skrajnosti poostrilo postopanje črnogorskih vojaških poveljnikov do kapitana ladje »Skodra«, ki je last parobrodne družbe »Ungaro Croata«, v pristanu Janez Medua, ko je turška ladja »Hamidie« streljala na grške parnike, na katerih so prepeljevali srbske

vojake pred Skader. Izkazalo se je pa, da so bila poročila nemških listov zelo pretirana, nekaj pa je resnice na tem.

Kako opisujejo dogodek s »Skodro«.

Dunaj, 20. marca. Predsednik »Ungaro-Croate« izjavlja, da so Črnogorci ob bombardementu pristanišča Sv. Ivana Medua kapitana ladje »Skodra« z grožnjami prisilili, da je moral v pristanišču iz grških parnikov, predno jih je turška križarica začela obstreljevati, kakih 600 srbskih vojakov izkrcati na kopno. Torej ni res, da so Črnogorci prisilili kapitana, da transportira srbske čete iz Drača v Sv. Ivan, marveč le v strahu pred bombardementom turške vojne ladje prisilili v pristanišču se nahajajočo avstrijsko ladjo, da je pri izkrcavanju pomagala.

Posameznosti o aferi »Skodre«.

Reka, 20. marca. Kapitan Blažič od »Skodre« pripoveduje: Ko smo došli v Sv. Ivan in hoteli naše blago izkrcati, nas je pristaniški poveljnik in črnogorski vojaški poveljnik pozval, da pomagamo pri izkrcavanju srbskih čet iz štirih grških transportnih ladij. Blažič je izjavil, da po mednarodnem pravu v to ni dolžan. Nato so mu Črnogorci zapretili, da ga ustrelje, in se je moral udati. »Skodra« je začela izkrcavati srbske vojake iz enega parnika, kar pridrvi »Hamidie«. Dve ladji je turška križarka potopila. »Hamidie« je nato odplula. Zdaj je hotel Blažič svoje blago izkrcati, toda pristaniški in vojaški poveljnik sta izjavila, da so vsi častniki aretirani, češ, da so avstrijski spioni, ki so prišli le vohunit, kaj Črnogorci v Medui počenjajo. Na ladjo so stopili črnogorski častniki in prevzeli nad njo poveljstvo. Zraven vsakega pomorščaka se je postavil Črnogorec z revolverjem. Kar se čuje signal, da se je »Hamidie« zopet pojavila. Črnogorci so avstrijsko ladjo hitro zapustili. »Skodra« je nato odplula v Ulčinj, kjer so Črnogorci kapitana z revolverjem prisilili, da je podpisal nek reverz.

Kaj bo na zadevi resnice?

Reka, 21. marca. Hrvaški pomorski krogi izjavljajo, da je poveljnik »Skodre« svoj slučaj v Medui hudo pretiraval. »Skodra« ni nobenih srbskih transportov prepeljevala, ker je medtem »Hamidie« začela pristanišče obstreljevati. Zahtevalo se je od njega s silo le, da rešuje vojake, ki so padli v morje, za kar so pa Črnogorci po mednarodnem pravu bili opravičeni. En sam črnogorski orožnik je pomolil revolver strojevodji pod nos, drugim se pa ni tako pretilo, niti kapitanu Blažiču. Odplul je brez težav. Tudi oficialna izpoved kapitana je veliko milejša nego so bila prvotna poročila.

Kaj zahteva sedaj Avstrija?

Pogoji Avstrije so po trditvah »Reichsposte« sledeči: 1. Črnagora mora pripustiti prost odhod vseh nevojakov iz Skadra. 2. Črnagora mora dati primerna pojasnila o umoru, izvršenem na katoliškem župniku Paliću v Djakovici. 3. Avstro-ogrška vlada zahteva, da ustavi Črnagora vse nasilne prekršitve v Albaniji in da Črnogorci ne smejo siliti katoliških Albancev na prestop v pravoslavno cerkev. 4. Avstro-ogrška zahteva popolno zadošččenje za nasilja, izvršena nad parnikom Ungaro-Croate »Skodra«, katerega so Črnogorci prisilili, da je služil Srbom v transportne svrhe.

Italija nervozna.

Velesile so sklenile, da bodo glede Albanije pri Srbiji nastopale skupno. Zato Italiji ni prav nič prav, ker je Avstrija malo zaropotala in grozila z mornarico, če Črnagora ne sprejme pogojev Avstrije. Zato so priprave laške mornarice zelo dvoumne.

Kaj pravi Črnagora?

Črnogorska armada je poslala k Essad paši, poveljniku turške posadke v Skadru, vojaškega odposlanca, da se pogaja z njim glede odhoda civilnega prebivalstva. Črna-

gora se torej udaja. Glede 2. in 3. točke avstrijskih zahtev je Črnagora privolila v preiskavo in glede slučaja ladje »Skodra« je črnogorski kralj izjavil, da črnogorski vladi o postopanju črnogorskega vojaštva, kakor je opisujejo avstrijska poročila, ni ničesar znano; zadevo pa bo črnogorska vlada preiskala, in če bo našla kake krivce, jih brez pardona tudi kaznovala.

Skader in velesile.

Reuterjev urad poroča z dne 25. t. m. iz Londona, da so se velesile zedinile glede severne meje Albanije in določile, komu da naj pripadejo Skader in Djakovica. Zato je čisto vseeno, ali se Skader zavzame ali ne; o njegovi usodi so že odločile velesile. Na podlagi te vesti prihaja iz Belgrada poročilo, da sta francoski in ruski poslanik izjavila srbskemu ministrskemu predsedniku Pašiću, da so velesile odločile, da pripade Skader — Albaniji; nato da je srbska vlada takoj odredila, da se naj uspešno obstreljevanje Skadra takoj ustavi, ker je brezuspešno. Zavzetje Skadra bi na zadevi ne izpremenilo, ker bi se Srbija in Črnagora ne mogli ustavljati velesilam. Da se bo vsa jeza Srbov in Črnogorcev, ki so pretili pred Skadrom veliko krvi in ki so stali tik pred padcem Skadra, izlila le na Avstrijo, je razumljivo. Zato celo »Tagespost« piše, da avstrijska politika še nikdar ni bila bolj nesrečna nego sedaj. Tudi Nemčija in Italija ste zavzemali isto stališče kakor Avstrija, pa ste ga znali drugače zagovarjati in potiskati našo diplomacijo v ospredje, da je hodila po kostanj v ogenj.

Obupen položaj v Skadru.

Skader, 20. marca. »Südslavische Korrespondenz« poroča: Stanje prebivalstva v Skadru je obupno. Prebivalstvo je gladno. Essad paša je dal razdeliti moke, a to ne zadostuje. Črnogorske bombe so velik del mesta užgale. Veliko rodbin prenočuje v katedrali. Konzuli skušajo bedo lajšati. Toda vsega manjka, zlasti obvez in zdravil. Med prebivalstvom razsajata legar in škorbut.

Mali Bardanjol padel.

Praga, 20. marca. »Narodni Politika« poroča, da so Srbi zavzeli Mali Bardanjol pred Skadrom. Poveljnik Ibrahim Talaat je baje padel. Skader gori.

Skader se bo bombardiral dalje!

Cetinje, 27. marca. Uradni list poroča: Danes ob 4. uri poteče rok za odpust civilistov iz Skadra. Vrhovno poveljstvo je ukazalo, da se bombardement Skadra nadaljuje, in sicer s podvojeno močjo.

Džavid paša se vdaja.

Iz Cetinja se poroča z dne 25. t. m., da se je Džavid paša s 15.000 vojaki ob reki Skumba v Albaniji udal srbskim četam. Iz Belgrada pa se glase zadnje vesti, da se še vrše kapitulacijska pogajanja. »Osvobodilnega pohoda« Džavid paše je bilo torej hitro konec, kakor je v nasprotju z nemškimi listi prorokoval pred kratkim naš list.

Generalni naskok na Odrin.

Iz Sofije poročajo 25. t. m., da se je generalni naskok na Odrin že začel na celi črti. Na vzhodu so Bolgari vse postojanke pred trdnjavo zavzeli z naskokom. Trdnjavo Maslak so Bolgari zavzeli in vse utrdbe v isti liniji na vzhodu. Bolgari so naskočili utrdbe z bajoneti. Dobili so 12 težkih topov z municijo in 4 mitraljeze in ujeli en turški bataljon s 300 vojaki. Bolgarske predstraže so zasedle Servandere, ki leži približno en kilometer oddaljeno od črte utrdb. Na zahodu in jugu so Bolgari vrgli sovražnika iz postojank in se pomaknili naprej.

Odrin padel!

Sofija, 26. marca. Generalni naskok na Odrin se je začel v ponedeljek opoldne. — Ponoči so začeli Bolgari napad na južni in zapadni sektor. Boj je bil ljut, izgube Bulgarov in Srbov spričo junaškega odpora posadke velike. — Danes zjutraj so Bolgari konečno po skrajno drznem naskoku vse

Duri zla

pri večini naših notranjih boleznih je grlo, ki je seveda mrzli sapi najbolj izpostavljeno. Zato naj bi rabili pri grlobolu, kašljanju,

hrupavosti, zasliženju in gorečici v grlu vedno takoj Fellerjev protinahodni zeliščni esenc-fluid z znamko »Elzafluid«, ki lušči sliz. 12 steklenic franko za K 5.— pošilja lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 67, Hrvatsko, kjer se lahko naročijo tudi pri-

znane nalahko odvajalne Fellerjeve rabarbara kroglice z zn. »Elza kroglice«, 6 škatlic za K 4.— O dragocenih svojstvih teh slavnihih domačih zdravil smo se sami prepričali in jih moremo čitateljem le priporočati, da imajo oboje vedno doma. 1 — — —

forte vzhodnega sektorja zavzeli in se vseh baterij polastili.

Dunaj, 27. marca. Tukajšnje bulgarsko poslaništvo je dobilo iz Svilena sledečo brzojavko: »Vsi odrinski forti se nahajajo v naših rokah. Šukri paša je vse depote razginal v zrak. Boji so bili jako krvavi.«

Sofija, 26. marca. Bulgari so zajeli v odrinskih fortih 13.000 Turkov. Turške topove so, potem ko so jih osvojili, obrnili proti mestu. Ponoči se je vršil posebno ljut boj za zapadni sektor, toda bulgarski napori so dovedli do sijajne zmage.

Poročilo generala Ivanova.

General Ivanov je brzojavil bulgarskemu generalisimu, da se je Šukri paša s svojim generalnim štabom udal. General Ivanov je imenoval nekega generala za poveljnika v Odrinu in je vse potrebno odredil, da se v mestu vzdržita red in mir. Danes, dne 27. t. m. koraka general Ivanov slovesno v osvojeno mesto. Danes se v celi Bulgariji čitajo maše zadušnice za padle hrabre junake in se čitajo zahvalne maše za slavno zmago pri Odrinu.

Turški poraz pri Čataldži.

Carigrad, 27. marca. Pri Čataldži se bijejo že pet dni krvavi boji, ki so se pa vsi končali za turško armado nesrečno. II. armadni zbor v centru je bil prisiljen, da se umakne. Desno krilo pod Mahmut pašo se je z Bulgari spopadlo v bajonetnem boju in se moralo umakniti. Tudi X. armadni zbor iz San Stefana je bil poražen. Levo krilo, to je I. zbor pod Hussein Izzet pašo tudi ni mogel vzdržati ofenzive Bulgarov in se umika nazaj. V Carigradu vlada vsled tega velika panika.

London, 27. marca. Skoro cela čataldžska črta je v rokah Bulgarov.

Dnevne novice in dopisi.

Glavna skupščina Zadružne zveze v Ljubljani se vrši v Ljubljani 2. in 3. aprila. Začetek 2. ob 10. uri dop. Obravnavale se bodo važne stvari; poročali bodo strokovnjaki. Zadružniki, udeležite se skupščine!

Narodna čitalnica v Celovcu priredi dne 13. aprila t. l., ob štirih popoldne, veliko ljudsko igro »Kmet in graščak« v veliki dvorani hotela Trabesinger. Upriporilo jo bode Dramatično društvo iz Maribora, katero nam je še dobro ostalo v spominu po svojih izborni izšolanih igralcih iz igre »V znamenju križa«, katero so priredili v Celovcu v preteklem letu. Igra »Kmet in graščak« se vrši na Gorenjskem leta 1872. Snov je vzeta izza onih časov, ko se je kmet oprostil graščinske tlake, ko je postal kmetijski stan prost, neodvisen od svojih zatiralcev, lenuharske gospode in roparskih vitezov po gradovih. Jako dobro označi nam pisatelj, ko graščak Grobski noče pripoznati, da kmet ni več njegov suženj. Srečata se nekega dne s kmetom Vrbovcem na vasi. Vrbovec ga sovraži še vedno, ker ga je dal nekoč po nedolžnem pretepsti in ga radi tega ne pozdravi. To vjezi prevzetnega graščaka tako, da ga udari s paličo po hrbtu. Vrbovec ga toži sodniji; vse rekuriranje graščakovo ni pomagalo nič, obsojen je na tri ure ječe, kar pa se mu potem izpremeni v denarno kazen 15 goldinarjev. Kmalu nato pa pride huda ura, strela udari v Vrbovčevo hišo in jo užge. Grajski kovač hoče iti gasit z brizgalno, ali gospod da razpreči, rekoč: »Ne! Ošabni podanik nima pravice, da bi ga gospod varoval.« — V drugem dejanju vidimo podlost umazanega agenta-oderuha Lisjaka, ko hinavsko sporoči Vrbovcu, da mu ne more izplačati zavarovalnine, češ, da je dotična zavarovalnica falitna. Vrbovec je bil Lisjaku dolžan nekaj tisočakov in za to izve tudi Grobski. Sedaj je prilika, da se maščujem nad kmetom. Hitro kupi od Lisjaka dolžni list in zagrozi Vrbovcu, da mu mora plačati ves dolg tekom treh mesecev, drugače ga požene z družino vred z rodne zemlje. Vrbovec in njegova žena obupujeta. Ne toliko radi samih sebe, pač pa radi njihovega devetletnega vnuka Janezka, ki je nezakonški sin sedaj že umrle Vrbovčeve hčere in grajščakovega sina Jurija. Tudi Jurij prosi svojega očeta, naj ne iztira Vrbovca. Radi tega dolži oče tudi njega, da se družiti s

kmeti zoper njega. — V tretjem dejanju povabi Jurij Vrbovca, naj pride k njemu na grad. Jurij in njegov dobri prijatelj župnik Mrvar, ki edini ve za skrivnost njegovo in Vrbovčeve hčere, sedita v sobi, ko javi sluga kmeta Vrbovca. Juriju se kmet smili, vezala ga je tudi dolžnost na otroka in zato sklene pomagati nesrečnemu kmetu. Prodal je staro dragoceno rodbinsko vazo in izkupil je za njo toliko, da lahko reši Vrbovca. Medtem pa vstopi nevesta Jurijeve, Marija, sosedna Grobskih, posestnica gradu Kala. Jurij ne more skrivati več svoje skrivnosti in pove Mariji, da je Janezek njegov sin. Pove ji tudi, kako hudo se godi Vrbovcu, da je prodal tisto vazo in da ga hoče s tem rešiti. Vrbovec Jurij in Mrvar se menijo dalje, ko Marija neopažena odide. Nankrat vstopi Grobski in razjarjen pripoveduje, da mu je izginila vaza. Medtem pa mu že ponudi Vrbovec denar v poravnavo svojega dolga, in mu tudi takoj pove, da mu je denar posodil Jurij. Grobski obdolži takoj tatvine svojega sina. Župnik ga hoče zagovarjati, ali graščak spodi oba. V tem trenutku pa vstopi Marija z vazo v roki, čemur se začudijo vsi, odkod neki ima ona to vazo. Proti Juriju obrnjena: »Kar more storiti človek, da popravi svojo krivdo, storili ste vi; odpuščam vam, tu je moj poročni dar vam« in se objameta. — Igra »Kmet in graščak« se je prvič igrala v narodnem gledališču v Pragi leta 1888.

Koliko časa rabi ekspresna brzojavka iz celovškega kolodvora v Beljak? Prijatelj nam piše: Pred nedavnim časom sem imel opravka pri sodišču v Beljaku. Ker je imel moj vlak nekaj zamude, oddal sem na celovški postaji na sodišče v Beljaku ekspresno brzojavko, naj se razprava do prihoda mojega vlaka odloži. Brzojavka je bila oddana ob sedmih zjutraj; na svoje mesto pa je došla šele ob tri četrt na deset dopoldne, to je v času, ko sem jaz že nad eno uro razpravljal. Res, vse hvale vredna hitrost! Če bo šlo tako naprej, bode kmalu lahko vsak fujakar z brzojavkami konkuriral!

Samoumori in poizkusi samoumorov v deželi »Fortschritta«. Naša lepa Koroška slovi ravnotako vsled naravnih krasot, kakor je razupita vsled nemškega »Freisinna« in »Fortschritta«, s katerim se tako radi postavljajo nemški nacionalci. Nemška svobodomiselnost obvladuje celo deželo in to slabo drevo kaže na vseh poljih slabe sadove. Ena posebnost »fortschrittlich« Koroške so pogosti samoumori, ki se vedno bolj širijo po celi deželi kakor kužna bolezen. Z nemškutarstvom in svobodomiselstvom se širi tudi med Slovenci. Res, da so vzroki samoumorov različni, toda eden najtehtnejših, četudi posrednih vzrokov, je brezverstvo, svobodomiselnost, ki gre na Koroškem v cvet. Tako so 22. t. m. našli na pokopališču v Šmartnu pri Celovcu ranjenega delavskega vodjo Jožefa Menniga. Ustrelil se je v glavo. Pravijo, da je tudi rad pijančeval. Istega dne, to je na Veliko soboto, so našli v Celovcu pri krojaču Mörthlu uslužbeno 22 let staro dekle Marijo Košnik v podstrešju obešeno. Revica menda ni bila prav pri pameti, ker je bila že dvakrat v deželni blaznici. — Izginil je tudi mladi Jäger iz Vetrinjskega obmestja št. 7. Zapustil je baje pismo, v katerem poroča, da bo šel v Dravo. — Dne 20. t. m. se je na svojem stanovanju v Št. Pavlu pri Št. Štefanu na Zili ustrelil z lovsko puško 52 let star posestnik Florian Fabian.

Vojaška uprava kupuje za vojaško skladišče v Mariboru 1800 q rži. Pogodba se napravi 2. aprila pri c. in kr. intendanci 3. kora v Gradcu. Pogoji se izvedo pri vseh vojaških skladiščih 3. kora.

Srečke. Dovoljujemo si, prositi vse, katerim so se doposlane srečke »Slovenske umetniške loterije«, da poslane srečke blagovolijo plačati ali pa takoj vrniti, ker v slučaju, da je srečka izžrebana in ne plačana, se dobiček ne bode izročil lastniku srečke.

Rop. Iz Bistrice v Rožu se nam poroča: Vest o roparskem napadu, izvršenem na dekletu Tereziji Košat, kakor smo brali v zadnjem »Miru«, se je izkazala za neresnično. Tukajšnjemu orožništvu se je po kratkem poizvedovanju v Celovcu, kjer je dotična službovala, posrečilo dognati, da ni bila na dobrem glasu, da je rada segala po

tujem blagu in da omenjenih 19 K sploh ni mogla imeti pri sebi. Napad si je torej le izmislila, da bi na prav zvijačen način se pri tem mogla okoristiti. Z lastnimi rokami si je pretrgala suknjo in pajčolan in se navidez tresla po celem životu, da bi se verjelo njeni krivi obdolžitvi. Laž pa ima kratke noge in jo že čaka zaslužena kazen.

Gozdni požar. V Št. Lenartu v občini Albeck so žgali suhljad. Vsled tega je nastal v gozdu požar ter je pogorelo kakih 5 do 6 arov gozda in je škode kakih 1000 kron.

Odpad od vere. Od katoliške vere je odpadla 28. avgusta 1897 v Donavicu na Zgoranjem Štajerskem rojena Frida Raisy, učenka na dekliškem liceju v Celovcu.

Grški kralj umorjen. Kakor smo že v zadnji številki poročali, je sredi veličastnih zmag grškega naroda proti Turkom nečista roka grškega socialnega demokrata umorila v Solunu kralja-starčka Jurija. Morilec je Schinas, izprijen človek, ki sam povdarja, da je socialist in ki se je hotel maščevati nad kraljem, ker neka njegova prošnja za podporo ni bila uslišana. V nemških listih je želja rodila izprva celo novico, da je morilec Bolgar. Toda to je ostala le želja in balkanska zveza je trdna kakor prej. Rajni kralj je princ iz danske rodovine Šlezvig-Holštajn. Sedanja angleška kraljica in bivša ruska carica sta bili njegovi sestri, njegova žena, kraljica Olga, je pa hči velikega kneza ruskega Konstantina. Truplo umorjenega kralja so prepeljali iz Soluna v Ate-ne, glavno mesto Grčije. Za naslednika je že proglašen najstarejši princ Konstantin, zmagovalac pri Janini.

Bistrica v Rožu. (Ponesrečil) se je tukaj vsled neprevidnega ravnanja z možnarjem Val. Male p. d. Tomažičev na Poljani. Od smodnika vnela se je njegova obleka, ki je skoraj vsa na njem zgorela ter mu prizadejala grozne opekline po celem telesu. Prepeljali so ga takoj v celovško bolnišnico. Mladič je bil drugače trezen in mirnega značaja. Njemu in tudi Tomažičevim želimo, da bi kmalu ozdravel.

Šmarjeta pri Velikovcu. (Nagla in čudna smrt.) V torek popoldan ob štirih je šel iz Šmarjete proti domu na Ruštatu 49letni vezej Peter Taborsky, ki je bil pijan. Bilo je hudo vreme, snežilo je in vmes se bliskalo in treskalo, kakor poleti ob najhujši vročini. Na sv. Jožefa zjutraj okrog šeste ure pa je naš občinski sluga in mrtvaški ogleda našel na potu v cerkev ubogega vezeja zmrznjenega ležati ob cesti, in sicer v Pesjah, kakih deset minut iz Šmarjete. Okoli njega je bil sneg poteptan. Skušal je, če je še kaj življenja v njem, pa je bilo že prepozno. Tudi poklicani zdravnik dr. Höfferer je konstatiral smrt vsled zmrznjenja. Mogoče je, da je strela omamila reveža, da se je onesvestil. Ponoči pa je zopet prišel k sebi, vendar vsled slabosti ni mogel dalje in je tako žalostno končal. — Na velikonočni ponedeljek popoldne smo pokopali ob veliki udeležbi ljudstva Florijana Kuharja p. d. Pintarja na Telenbergu, v sredo pa Gašperja Vedenika p. d. Drukarja v Čarčah, ki je dosegel starost 77 let. — Kakor da bi si smrt letos posebno Šmarjeto izbrala, da nam kar po vrsti pobira. Naj počivajo v miru!

Iz pliberškega okraja. Nahbarjev p. d. Kropov sinček iz Vidrevasi, ki obiskuje ljudsko šolo v Božjem grobu pri Pliberku, prišel je v soboto pred letošnjim pustom ves otekel in bolan domov, ležal štirinajst dni v postelji ter še sedaj ne more v šolo, ker ga boli glava in razun tega slabo sliši. Učitelj Kuraš, ki je njegov razrednik, bo mogoče vedel povedati, kje da je fantek dobil poškodbe na glavi, in pliberški gospod zdravnik, ki je fantka s tako ljubeznjivostjo zdravil, bo menda tudi znal natanko razložiti, kakšne poškodbe da je Kropov fantek zadobil. Želimo pojasnila v tej zadevi in priporočamo oblastem, da zadevo natančno in objektivno preiščejo. — Več prihodnjič.

Pliberk. (Eno manjka.) Ko smo pri vstajenju na Veliko noč stopali po pliberških ulicah, so na čast Najsvetejšemu kakor vsako leto tudi letos mestni prebivalci v svojih oknih prižgali sveče, le v hiši davčnega urada Bogu že več let ne pripoznajo te časti. Ljudje imajo pač slab spomin in pozabijo, da je Kristus rekel: Dajte Bogu kar je božjega in cesarju kar je cesarjevega.

Svetnavas. (Beštrhaca, spet šporkasa!) Šporkasa je tisto sladko grozdje, po katerem se našim namškutarjem sline cedijo. Da bi le ne bilo tako smešno visoko! Poskušali so ustanoviti jo v Kapli. Ni šlo. Zdaj skušajo na naši vasi, seveda pri Košiču, pa imajo težave že v začetku. Ne morejo dobiti načelnika. Prigovarjali so premožnemu posestniku Jožefu Egger, ki se pa brani te »časti«. Že ve, zakaj.

Romarska vlaka na Sv. Goro pri Gorici

katera priredi „Slovenska kršč.-soc. zveza“, vozita po sledečem voznem redu:

I. romarski vlak dne 5. aprila

odide:

iz Beljaka, glavni kolodvor	12:20	popoldne
Beljak, državni kolodvor	12:25	"
Beljak-Toplice	12:29	"
Bekštanj	12:35	"
Št. Štefan-Malošče	12:39	"
Blače	12:48	"
Ledenice	12:58	"
Področčica	1:09	"
v Gorico pride	3:51	"

Drugi dan (6. aprila) vozi nazaj in sicer:

iz Gorice	1:07	popoldne
Področčica	4:26	"
Ledenice	4:41	"
Blače	4:49	"
Št. Štefan-Malošče	4:57	"
Bekštanj	5:00	"
Beljak-Toplice	5:12	"
Beljak, državni kolodvor	5:17	"
v Beljak, glavni kol., pride	5:22	"

II. romarski vlak dne 12. aprila

odide:

iz Celovca, glavni kolodvor	10:13	dopoldne
Vetrinj	10:18	"
Kotmaravas	10:25	"
Zihpolje	10:36	"
Svetnavas	10:51	"
Št. Janž v Rožu	10:55	"
Bistrica v Rožu	11:02	"
Podgorje	11:14	"
Področčica	11:34	"
v Gorico pride	2:27	popoldne

Drugi dan (13. aprila) vozi nazaj in sicer:

iz Gorice	12:25	popoldne
Področčica	3:27	"
Podgorje	3:41	"
Bistrica v Rožu	3:51	"
Št. Janž v Rožu	4:05	"
Svetnavas	4:10	"
Zihpolje	4:36	"
Kotmaravas	4:47	"
Vetrinj	4:53	"
v Celovec pride	4:58	"

Steckenpferd-

milijonomlečnato milo

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Štajersko.

Denarni polom na Laškem. Nad 400.000 K primanjkljaja.

Nemce v trgu Laško je zadel hud udarec, ki ga bodo težko preboleli. Nemška hranilnica in posojilnica je doživela strašen polom, kakor poročajo nemški listi, ki prosijo nujne pomoči, da rešijo, kar se da rešiti. Hranilnica je bilo društvo z neomejeno zavezo, pri katerem jamčijo vsi udje z vsem svojim imetjem. Pri reviziji 19. in 20. t. m. je revizor dognal, da se dnevna in blagajniška knjiga ne vjemata v računih. Tako je prišel na sled, da manjka več kakor 400.000 kron. Knjigovodja Jožef Drolz, ki je že od leta 1875 delal bilance, ki so bile vsako leto potrjene, je mnogo hranilnih vlog iz bilance izpustil, da bi tako navidezno zmanjšal dolgove in kljub pasivom izkazal dobiček. To je delal Drolz že od leta 1880, da bi prikriji pomeverbe. Rezervni zaklad znaša 30.000 K,

posebni rezervni zaklad 12.000 K. Drolz se je 20. t. m. peljal z vlakom v Maribor in se je tam v nekem hotelu z veronalom zastrupil. Drolzu so na Laškem splošno zaupali; bil je načelnik krajnega šolskega sveta, občinski svetnik, blagajnik kmetijske podružnice, član okrajnega zastopa, torej nemški veljak. Trg Laško šteje samo 900 prebivalcev. Seveda je vse nemškutarstvo na Laškem navezano na to hranilnico — pravih Nemcev je na Laškem malo. — Če ne bo kake pomoči, bo nastal v nemških vrstah pravi gospodarski polom.

Kako se vse vtepa. Še ni dolgo, odkar so nemški nacionalci in nemškutarji strašno vpili in hujskali zoper krščanske stranke, ker sta dva Nemca pri centralni kasi zašpekulirala velike vsote. Zdaj pa imajo polom, poneverbo v svoji lastni stranki. Zdaj seveda ne bo tistega hujskanja, ker bodo molčali, slovenski listi pa so prepošteni, da bi stopali po stopinjah nemškutarkega »Štajerca«, »Freie Stimmen« itd.

Glasnik Slov. kršč. socialne zveze.

Prireditve.

Št. Lipš.

Občni zbor izobraževalnega društva dne 24. t. m. je bil vsled dežja srednje dobro obiskan. Po pozdravu predsednika je č. gosp. Mlinar predaval o škodljivosti alkohola, o njegovih nasledkih na posameznika, družino in narodno življenje, ter dokazal s številnimi žrtve, ki jih je zahtevalo neizmerno uživanje tega strupa. Končno priporoča abstinenčno združenje. Po poročilu odbora se je potrdil stari odbor. Za konzulenta društva se izvoli č. g. Sakelšek. Predavanj je imelo društvo v preteklem letu tri, igri dve. G. Lužnik iz Dobrlevasi opozarja na ustanovitev telovadnega odseka, kateri se bo po možnosti tudi ustanovil.

Društvena naznanila.

Ženski shod v Prevaljah. Slovenska krščanskosocialna zveza priredi na belo nedeljo, dne 30. t. m., ženski shod pri Štekeljnu po prvi božji službi od pol 9. uri dopold. Govorita č. g. msgr. Podgorc in g. Kriegl.

Ženski shod v Svečah. Slovenska kršč.-socialna zveza priredi v nedeljo, 6. aprila, ženski shod pri Adamu v Svečah. Začetek ob 3. uri popoldne. Žene in dekleta iz Sveč in okolice, udeležite se velevažnega shoda v najobilnejšem številu!

Seja Slovenske krščanskosocialne zveze za Koroško se vrši v četrtek, dne 3. aprila, ob 2. uri popoldne v hotelu Trabesinger v Celovcu.

Velika narodna veselica v Celovcu. Slovenska kršč.-soc. delavsko društvo priredi dne 6. aprila, ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Trabesinger veliko narodno veselico združeno s plesnim večerkom. Svira godba c. kr. pešpolka vitez pl. Milde št. 17. Vabljeni so vsi Slovenci in Slovenke mesta Celovec in z dežele. Vstopnina 1 K 20 h za osebo, v predprodaji 1 K. Vstopnice se dobivajo v Delavskem domu, Kosarnska ulica 30, in v papirni trgovini hotela Trabesinger.

Dobrlavas. Dekliški odsek izobraževalnega društva priredi dne 30. t. m. mesečni shod. Na sporedu bo govor in igra »Svoje glavna Minka«. Vstopnice kakor navažno. — Odbor.

Društvo »Vrtnarska šola« ima svoj občni zbor dne 6. malega travna v Kamniku v kavarni Vanossi ob 3. uri popoldne.

Željinje pri Velikovu. (Zborovanje) priredi izobraževalno društvo v Zelinjah v župnišču na belo nedeljo popoldne po blagoslovu. Na sporedu je: govor o turških vojskah, igri »Zamorec« in »Luknja v prtu«. — Odbor.

Prevalje. Na belo nedeljo se vrši po prvi sveti maši pri Šteklju ženski shod.

Radiše. Katoliško slovensko izobraževalno društvo na Radišah priredi na belo nedeljo, dne 30. marca t. l., popoldne po blagoslovu zborovanje v društvenih prostorih. Ker je na dnevnem redu jako zanimiv govor o vojski na Balkanu, vabimo na posebno obilno udeležbo. — Odbor.

Globasnica. (Občni zbor — igra.) Izobraževalno društvo v Globasnici priredi dne 30. t. m., to je na Belo nedeljo popoldne ob 3. uri svoj letni občni zbor z navadnim sporedom. Ker je na dnevnem redu lepa igra: »Raz Marijino Srce«, ki jo uprizorijo

dekleta od Marijine družbe, druga igra, ki jo igrajo fantje ter primeren govor, vabimo vse prijatelje mladine, posebno sosedna društva k obilni udeležbi. — Odbor.

Globasnica. (Marijina družba.) Tukajšnja Marijina družba ima dne 30. t. m. popoldne ob dveh blagoslovljenih svoje nove zastave s sledečim sporedom: 1. Slovesen vhod z zastavo v cerkev. 2. Primeren nagovor. 3. Blagoslovljenje. 4. Lepa igra: »Raz Marijino Srce«. — K obilni udeležbi vabimo vse, posebno druge koroške Marijine družbe. — Predstojništvo.

Globasnica. (Občni zbor.) Tukajšnja posojilnica priredi dne 30. t. m., to je na belo nedeljo, dopoldne svoj redni občni zbor z navadnim sporedom. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Dobrlavas. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 30. sušca, po blagoslovu izredni občni zbor. Spored: Volitev predsednika, govor in igra »Svoje glavna Minka«. — Odbor.

Cerkvene vesti.

Imenovan je dekanom dekanije Volšperg č. g. msgr. dr. Robert Klimsch mestni župnik v Volšpergu.

Nastavljen je kot provizor v Apačah č. g. Anton Essenko, vpokojen mornariški kurat.

Slovensko katehetsko društvo uljudno vabi ude in prijatelje društva na sestanek, ki se vrši v četrtek, dne 3. aprila t. l., ob pol 2. uri popoldne pri Trabesingerju. Na sporedu je poročilo v zadevi šolskega molitvenika in referat g. dr. Rožmana o »Evharistiji pri malih«.

Sodaliteta SS. C. J. za dekanije Beljak, Šmohor in Trbiž ima svoj sestanek dne 2. aprila t. l., ob pol 2. uri popoldne v župnišču v Podkloštru.

200.000 kosov zelo močnih in lepih drevesc za olepšanje in drevo-rede

posebno lepih divjih kostanjev, oblatih akacij, oblatih jesenov, trnovcev, javorjev, jesenov, hrastov, raznih krasnih žalupek itd., en kos od 60 v naprej. 1 milijon sadnih drevesc vseh veljavnih plemen in le izkušeni vrst. 100 kosov jabolčnih drevesc za visoko rast od K 25— naprej. Zbirka 100 drevesc za olepšanje in drevo-rede in 100 grmov za olepšanje v 10—15 vrstah K 70—, ista po 50 kosov K 40—. Najboljše rastline za grmovje: akacije in gladičije, eno do 40 letne, 1000 kosov po K 12— do 70—. Pasemska perutnina, lovski in lepotični fazani ter vseh vrst jajca za valjenje. Glavni cenik gratis. Grof Žilga Batthyány-jevo grajščinsko oskrbnišvo Csendlak pri Radgoni.

Ali ste že pridobili „Miru“
-- novega naročnika? --

Gospodarske stvari.

Št. Tomaž. (Občni zbor) hranilnice in posojilnice v Št. Tomažu pri Celovcu se je vršil na praznik sv. Jožefa, popoldan po blagoslovu. Iz poročila g. načelnika smo izvedeli, da je bila hranilnica ustanovljena dne 7. julija 1910 in je imela 26 članov koncem leta 1912. Denarnega prometa je bilo 31.067 K 33 vin. Izposojenega denarja je 14.848 K, hranilnih vlog skupaj 18.433 K 38 vin. Hranilnica je dne 16. marca 1913 povišala obrestno mero: za vloge na 4inpol odstotka, za posojila na 5inpol odstotka. Je članica Zadrugne zveze v Ljubljani. Njen delokrog je omejen na župnije: Št. Tomaž, Timenica, Pokrče, Št. Jakob in Gospa sveta. Stari odbor je bil soglasno na novo potrjen. Iz tega se vidi, da se zadruga utrjuje in razširja, sicer počasi, toda gotovo kmečkemu ljudstvu v korist.

Vest našega zdravja, tako bi lahko imenovali naš krvni in živčni sistem. Če v našem telesu ni kaj v redu, se nam to s hitrejšim ali bolj počasnim krvnim obtokom in po naših živcih tako dolgo pojavlja, da odstranimo zlo. Ne moremo spati, dokler ne upoštevamo tega notranjega glasu. Ponajveč prihajajo krvna kipenja iz želodca ali črev, s preobloženjem itd. in potem moramo jemati Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z znamko „Elza kroglice“ in Fellerjev „Elzafluid“, da si olajšamo. So staropriznane, popolnoma neškodljive in stane 6 škatlic kroglic K 4— franko in 12 steklenic fluida K 5— franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 87, Hrvatsko.

Lično majhno posestvo, v dobrem stanu, 5 oralov zemljišča, blizu postaje Grabštanj, je poceni takoj na prodaj. Oglasila: Roscher, Celovec, Kaserngasse 3.

Hiša z inventarjem, živino in stavbnim lesom je skupno ali pa vsako posebej naprodaj. Se dá tudi v najem od 15 do 34 birnjev. — Janez Reichmann, p.d. Lesjak v Bilčovsu, p. Bistrica v Rožu.

Izjava.

Jaz Anton Melischnig obžalujem, da sem neopravičeno opravljal gospoda Jožefa Koraka, župana na Rudi, radi gospodarstva z občinskim denarjem.

Prepričan sem, da so moje tozadevne obdolžitve nevtemeljene in so moje trditve nevzdržljive, in zato vse v celoti nevtemeljene odolžitve z izrazom obžalovanja prekličem in ob enem Jožefa Koraka za odpuščanje prosim ter se zahvalim, da je od sodnijskega kaznovanja odstopil.

Celovec, dne 11. marca 1913.

Ant. Melischnig.

Trgovski pomočnik s petletno prakso želi vstopiti v trgovino z mešanim blagom na Koroškem ali Štajerskem. Ker se želi izuriti v nemščini, gre za nekaj časa tudi kot praktikant. — Ponudbe na Ivan Kogovšek, pošta Rovte št. 19, Kranjsko.

Zdravniško in klinično potrjeni uspehi

dokazujejo, da je pri mučnem krčevitem kašlju otrok in odraslih

THYMOMEL SCILLAE

dragocen in gotovo učinkujoč izdelek.

Besedna znamka zavarovana.

Lajša krčeviti kašelj, zmanjšuje njegovo ponavljanje, pospešuje njegovo razslizanje in pomirjuje kašelj ter odstranjuje težko dihanje.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti proti predplačilu 2-90 K pošilja franko 1 steklenico, 7— K 3 steklenice, 20— K 10 steklenic. Ne dajte si usiljevati nadomestnih sredstev.

Povprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni,

c. kr. dvornega dobavitelja,

PRAGA-III., št. 203.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Vabilo

na

redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravbergu

registrovane zadruge z neomejeno zavezo ki se vrši

dne 10. aprila 1913 ob 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih „Narodnega Doma“.

Dnevni red:

1. Poročilo odbora za l. 1912.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1912 in sklep o čistem dobičku.
3. Volitev odbora.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Posojilnica v Kotmarivesi

vabi na svoj

VI. redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo dne 6. aprila 1913 po sv. maši ob 10. uri dopoldne v zadrugi pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika o delovanju posojilnice za leto 1912.
2. Potrjenje letnega računa za leto 1912.
3. Branje revizijskega poročila.
4. Razprava o nameravanem zvišanju obojestranske obrestne mere.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Prave čebelno-voščene sveče,

sveče za pogrebe, olje za večno luč,

med za pisanje čebel in za zdravilo priporoča po nizki ceni

vđani J. Kopač, svečar v Gorici.

OZNANILO.

Tvrška **Bratje Tavčar & Co.** je postavila v Celovcu kraj tovarnega kolodvora **parno žago.** Imenovana tvrška **les,** to je plohe v vsaki količini, tudi na kupuje vozove, (plohi se sprejemajo od 12 cm debeline naprej), smrekove, borove, mecesnove kakor tudi vsake vrste gozde. Dobiva se tudi žagovina ter vsake vrste odpadki za kurjavo. — Kdor želi natančnejših pojasnil, naj vpraša na žagi.

BRATJE TAVČAR & CO., Celovec.

1 milijon

sadnih drevesc

jablane po 100 kosov od K 25— naprej, hruške, orehi, breskve, pravi kostanji, črešnje, češplje, marelice itd. en kos od 1 K naprej. 200.000 kosov zelo lepih drevesc za olepšanje in drevoreda, en kos od 60 vinarjev naprej. — 2 milijona različnega grmlja za olepšanje, 100 kosov K 15—. 20 milijonov akacij in gladijskih rastlin, 1000 kosov od K 12— do K 70—. 15 milijonov gozdnih drevesc: smreke, bori, hrasti itd. 1000 kosov od K 3— do K 20—. **Pasemska perutnina** in jajca za valjenje v 20 priznanih pasmah, tako tudi lovski in lepotni fazani in njih jajca za valjenje. — Na zahtevo ilustriran cenik brezplačno. **Grof Žiga Batthyányjevo grajščinsko oskrbništvu Csendlak pri Radgoni.**

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Pri reumatizmu in nevralgiji

lajša in pomiruje bolečine, pri skrnini izsesava otekleline na členih in jih nareja zopet gibčne; pri ozeblinah odstranjuje v kratkem času neprijetno boleče srbenje; za vdrgnjenje, masažo, obkladke in kopanje pripravi

CONTRHEUMAN

Besedna znamka za (mentholosaliciranih) kostanjev izvleček,

z vdrgnjenjem, masažo ali obkladki. - 1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1.50 se pošlje 1 škatlica
Proti predplačilu K 3— se pošlje 5 škatlic
Proti predplačilu K 9— se pošlje 10 škatlic

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

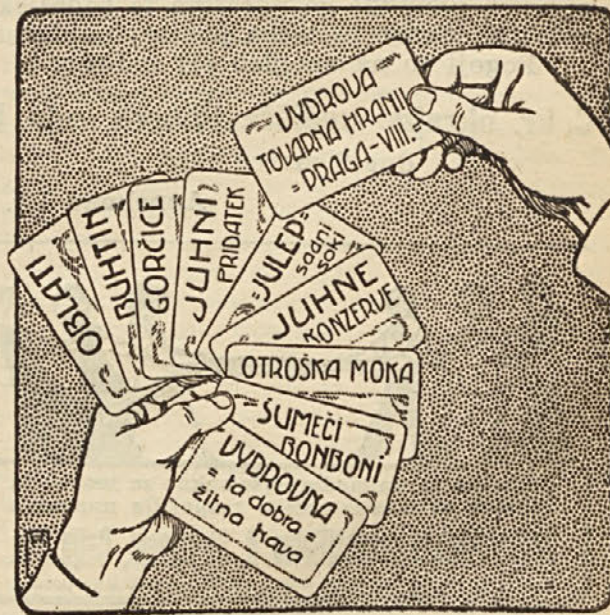
Pozor na ime izdelka in izdelovatelja.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: „Pri angelu“, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Za prodajo **motorjev in kmetijskih strojev** se sprejemajo sposobni in solidni zastopniki.

Ponudbe pod „Kmetijski stroji 64190“ na anončno pisarno **Henrik Schalek, Dunaj I., Wollzeile št. 11.**

Moja žena

in vsaka umna in štedljiva gospodinja uporablja namesto dragega kravjega surovega masla za kuho ali za na mizo boljši, bolj zdravi, tečni, izdatnejši in skoro za polovico cenejši

„Unikum“-margarin.

Dobiva se povsod ali naročuje direktno.

Združene tovarne margarina in surovega masla, Dunaj, XIV., Tiefenbachgasse 59.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Razglas

A 40/12/49

o prostovoljni dražbi nepremičnin.

C. kr. okrajno sodišče Pliberk kot za-
puščinska oblast po Francu Schlebniku
proda na prostovoljni dražbi na prošnjo
zastopnika dedičev naslednja posestva za
pridejane izklicne cene.

1. Staro Nemčevo posestvo v Libeličah
z. k. vl. št. 27 k. o. Libeliška gora pa brez
stavbne parcele 22/2 k. o. Libeliška gora
(trgovina) in parcela njive 453 in 454 kat.
obč. Libeliče (vinjareba) za 8879 K 76 v.

2. Novo Nemčevo posestvo v Libeličah
vl. št. 54 k. o. Libeliška gora za 28746 K 9 v
(gostilna).

3. Vurdevova kajža v Libeličah vl. št. 56
kat. obč. Libeliška gora za 4295 K 66 vin. —
Rebernik-Nemčev mlin (v zemljiški knjigi
Rebernikova kovačnica) vl. št. 73 in Nemčev
travnik vl. št. 74 Libeliška gora skupaj za
2893 K 92 v.

4. Popratova kmetija vl. št. 43 kat. obč.
Libeliška gora za 5360 K 88 v, in sicer naj-
prej posamezno in potem vsa posestva sku-
paj za skupno najvišjo ponudbo za posa-
mezna posestva.

Ponudbe pod temi cenami se ne sprej-
mejo. Dražba se vrši

**dne 2. aprila 1913 ob 1/2 10. uri do-
poldne**

pričenši na licu mesta v Libeličah. Po do-
vršeni dražbi posestev se vrši dražba pre-
mičnin, kakor živine, orodja, pohištva, go-
stilniške oprave proti takojšnjemu odpla-
čilu v gotovini in odpravi.

Na posestvih zavarovanim upnikom
ostanejo njihove zastavne pravice pridržane
brez ozira na prodajne cene.

Pred dražbo morajo dražbitelji položiti
na roko sodnemu komisarju jamščino 10%
od posameznih, ozir. od skupne najvišje
ponudbe. 25% najvišje ponudbe treba pla-
čati najdalje v 14 dneh, polovico ostanka
1. majnika, drugo polovico 1. julija 1913 in
te zneske od definitivnega dneva domika
(pritrdila) s 5% obrestovati.

Dražbeno izkupilo za premičnine se
mora plačati sodnemu komisarju na roko,
najvišjo ponudbo za posestva je sodniško
položiti. Setev je treba posebej poplačati.
Pogoji so na vpogled pri sodišču.

C. kr. okrajno sodišče Pliberk, odd. I.,
dne 9. marca 1913.

Appelman l. r.

Najboljše in najmoderneje suknjo za moške in
volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki, Celje 308.

Vzorec in cenik čez tisoč stvari s slikami poštine prosto.

Služba organista

in cerkovnika se odda 1. majnika 1913 na
Brnci. Več pove župnijski urad na Brnci
pri Beljaku, Koroško.

Iglasto drevje.

Pošiljanje se je pričelo.
Smreke 30 do 180 cm visoke,
kos po 30—120 vin., Weimouthovi
bori 20—200 cm visoki, kos po
50—250 vin., črni in beli bori
30—200 cm vis., kos po 70—200 vin.,
mecesni 30—300 cm vis., kos po
70—300 vin., Banks-bori 30—80 cm
vis., kos po 70—100 vin. Ekso-
tična (inozemka) iglasta drevesa
v 70 najlepših vrstah kos po 1 do
5 K. Kolekcija: 100 kosov tu- in
inozemskih iglastih dreves 50 do
300 cm vis. K 100—, 50 kosov
K 55—, 25 kosov K 30—, 20 mi-
lijonov gozdnih drevesc: smrek, črnih in belih bo-
rov, hrastov itd., 1—4 letnih sadik 1000 kosov po
3—20 K. Nadalje: sadna, lepota, drevoredna in ža-
lobna drevesca, pasemske kure in jajca za valjenje,
lovski in lepotni fazani in njih jajca za valjenje. —
Glavni cenik na željo zastoj. — Grof Žiga Batthyá-
nyjevo grajščinsko oskrbništvo Csendlak pri Radgoni.

Pasemska perutnina in njena jajca za valjenje.

Cochin - China, Brahma,
Langshan, Orpington ru-
mene in bele, Plymouth
Rocks, rdeče Rhode Island,
Hondan, prtilikava kure-
tina i. t. d. Cena za dru-
žino (1 petelin in 2 kuri)
K 50, eno nasajeno jajce
80 vin. Peking, Aylesbury
in Bisamenton za družino
45—60 K, eno nasajeno
jajce 100—150 vin. Bro-
nastobarvni virginski sne-
znobeli purani za družino K 60, eno nasajeno jajce
150 vin. Velike Emdenske gosi, ena družina K 75,
eno nasajeno jajce K 2. Lovski fazani (angl. Ring-
fazani), ena družina K 35, eno nasajeno jajce K 1.
— Nadalje velike zaloge iglastega drevja, in sicer:
Smreke, bele, črne in Weymoutsbori, macesni itd.
30—300 cm visoki za eno drevo 25—300 vinarjev.
Drevje za živo mejo: Akacije, glaedian (Kri-
stusovo trnje) 1—4 l, semenščaki 1000 kosov
12—55 K. Akacije in poletni hrasti 250—400 cm
visoki, 1000 kosov 65—100 K, sadno drevje, lepoto
grmičje, lepota in drevoredna drevesa, rože itd.
Glavni cenik zastoj. Grof Sigmund Batthyány-
jevo grajščinsko oskrbništvo. Csendlak pri Radgoni.

Odvetnik dr. Igo Janc

naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno v Radovljici

kjer uraduje v posojilniški hiši.

Thomasova žindra

se na vi-
gred uporablja z
najboljšim uspehom na
vsake vrste zemlji, za jaro žito
in sečne pridelke kakor tudi za zvrhnje
gnojenje na jesenske posevke, ki pri setvi še
niso dobile nobenih gnojil s fosforovo kislino. Svojo
zajamčeno čisto izborno Thomasovo žindro odpošiljamo
z varstveno znamko na vrečah in plombah. Dobiva se v vseh
:: na naših lepkih zaznamovanih prodajalnah. ::

Tovarne Thomasovega fosfata z. z o. z. Berolin W.

Q. I. 700.

Pred slabo robo svarimo!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 8,000.000.

Rezervni fond K 1,000.000.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 3/4 %

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje sročke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavčlje.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu,
Sarajevu, Gorici, Celju in ekspozitura v Gradožju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

proti 30 dnevni
odpovedi po 5 1/8 %

proti 60 dnevni
odpovedi po 5 1/2 %